

15
HİCR SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 99 âyettir. Sûre, adını 80. âyette geçen "Hicr" kelimesinden almıştır. Hicr, Medine'nin kuzeyinde vaktiyle Semûd kavminin yaşadığı bir yerin adıdır. Sûrede başlıca Allah'ın birliği, peygamberlik, öldükten sonra dirilme ve hesap konuları; peygamberlerin, çeşitli zamanlarda azgınlara ve inkârcılara karşı verdikleri mücadeleler çerçevesinde ele alınmaktadır. Bu sûrede ayrıca ilâhî kitapların kendisiyle kemale erdiği Kur'an'ın, her türlü tahriften korunacağı hükmü de yer almaktadır.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

1. Elif Lâm Râ.[1] Bunlar, kitabın ve apaçık olan Kur'an'ın âyetleridir.

2. İnkâr edenler, "Keşke müslüman olsaydık" diye çok arzu edeceklerdir.

3. Bırak onları yesinler (içsinler), yararlansınlar; emelleri onları oyalayadursun. İleride (gerçeği) bilecekler.

4. Helâk ettiğimiz her memleketin mutlaka bilinen bir yazısı (belli vakti) vardır.

5. Hiçbir toplum ecelini geçemez ve ondan geri de kalamaz.

6. Dediler ki: "Ey kendisine Zikir (Kur'an) indirilen kimse! Sen mutlaka delisin!"

7. "Eğer doğru söyleyenlerden isen bize melekleri getirsene!"

8. Biz, melekleri ancak hak ve hikmete uygun olarak indiririz. O zaman da onlara mühlet verilmez.

9. Şüphesiz o Zikr'i (Kur'an'ı) biz indirdik biz! Onun koruyucusu da elbette biziz.

---

1. *Bu harflerle ilgili olarak Bakara sûresinin ilk âyetinin dipnotuna bakınız.*

10. Ey Muhammed! Andolsun, senden önceki topluluklara da peygamber gönderdik.

11. Onlar kendilerine gelen her peygamberle alay ediyorlardı.

12. Aynı şekilde (onların tutumlarına uygun olarak) biz onu suçluların kalbine sokarız.[2]

13. Önceki milletlerin (helâkine dair Allah'ın) kanunu geçmiş iken onlar buna (Kur'an'a) inanmazlar.

14, 15. Onlara gökten bir kapı açsak da oradan yukarı çıkmaya koyulsalar, yine "Gözlerimiz döndürüldü, biz herhâlde büyülenmiş bir toplumuz" derlerdi.

16. Andolsun, biz gökte burçlar yaptık ve onu, bakanlar için süsledik.

17. Onu kovulmuş her şeytandan koruduk.

18. Ancak kulak hırsızlığı eden olursa, onu da parlak bir ateş takip etmektedir.

19. Yeri de yaydık, ona sabit dağlar yerleştirdik ve orada ölçülü (bir biçimde) her şeyi bitirdik.

20. Orada hem sizin için, hem de sizin rızık vermediğiniz kimseler için geçimlikler meydana getirdik.

21. Hiçbir şey yoktur ki hazineleri yanımızda olmasın. Biz onu ancak belli bir ölçüyle indiririz.

22. Rüzgârları da aşılayıcı olarak gönderip gökten yağmur yağdırarak sizi onunla suladık. Onu toplayıp depolayan da siz değilsiniz.[3]

23. Hiç şüphesiz biz diriltir, biz öldürürüz ve biz (her şeye gerçek) varisleriz.

---

2. *Bu âyetteki "kalp", A'râf sûresi 179. âyette de olduğu gibi, düşünce ve idrak merkezi anlamındadır. Buna göre Kur'an'ın suçluların kalbine sokulması, kendi dilleri ile onu anlamalarına imkân sağlanması demektir.*

3. *Bu âyet-i kerimede, rüzgârların hem bitkilerin tozlaşmasındaki oynadığı role hem de bulutları sürükleyerek meydana getirdiği aşılamaya işaret edilmektedir.*

24. Andolsun biz, sizden önce gelip geçenleri de biliriz, sonraya kalanları da.

25. Şüphesiz senin Rabbin onları diriltip bir araya getirecektir. Şüphesiz O, hüküm ve hikmet sahibidir, hakkıyla bilendir.

26. Andolsun, biz insanı kuru bir çamurdan, şekillendirilmiş bir balçıktan yarattık.

27. Cinleri de daha önce dumansız ateşten yaratmıştık.

28, 29. Hani Rabbin meleklere, "Ben kuru bir çamurdan, şekillendirilmiş balçıktan bir insan yaratacağım. Onu düzenleyip içine ruhumdan üflediğim zaman, onun için hemen saygı ile eğilin" demişti.

30. Bunun üzerine bütün melekler saygı ile eğildiler.

31. Ancak İblis, saygı ile eğilenlerle beraber olmaktan kaçındı.

32. Allah, "Ey İblis! Saygı ile eğilenlerle beraber olmamandaki maksadın ne?" dedi.

33. İblis dedi ki: "Ben, kuru bir çamurdan, şekillenmiş balçıktan yarattığın insan için saygı ile eğilemem."

34, 35. Allah, "Öyleyse çık oradan, çünkü sen kovuldun. Şüphesiz hesap, mükâfat ve ceza gününe kadar lânet senin üzerinedir" dedi.

36. İblis: "Rabbim! Öyle ise onların tekrar diriltilecekleri güne kadar bana mühlet ver" dedi.

37, 38. Allah da, "O hâlde, sen vakti (yalnızca benim tarafımdan) bilinen güne (kıyamete) kadar mühlet verilenlerdensin" dedi.

39, 40. İblis, "Rabbim! Beni azdırmana karşılık, andolsun ki yeryüzünde kötülükleri onlara güzel göstereceğim, içlerinde ihlâsa erdirilmiş kulların hariç, onların hepsini azdıracağım" dedi.

41, 42. Allah, "İşte bu bana ulaştıran dosdoğru yoldur. Azgın-

lardan sana uyanlar dışında, kullarım üzerinde senin hiçbir hâkimiyetin yoktur" dedi.

43. Şüphesiz cehennem, onların hepsinin buluşacağı yerdir.

44. Onun yedi kapısı vardır ve her kapıya onlardan bir grup ayrılmıştır.

45. Şüphesiz Allah'a karşı gelmekten sakınanlar, cennetler içinde ve pınarlar başındadır.

46. Onlara, "Girin oraya esenlikle, güven içinde" denilir.

47. Biz, onların kalplerindeki kini söküp attık. Artık onlar sedirler üzerinde, kardeşler olarak karşılıklı otururlar.

48. Onlara orada hiçbir yorgunluk dokunmaz, onlar oradan çıkarılacak da değillerdir.

49, 50. Ey Muhammed! Kullarıma, benim elbette çok bağışlayıcı, çok merhametli olduğumu, azabımın da elem dolu azap olduğunu haber ver.

51. Onlara İbrahim'in misafirlerinden de haber ver.

52. Hani misafirler İbrahim'in yanına girmiş ve "Selâm" demişlerdi. O da, "Gerçekten biz sizden korkuyoruz" demişti.

53. Onlar, "Korkma, biz sana bilgin bir oğul müjdeliyoruz" dediler.

54. İbrahim, "Bana yaşlılık gelip çatmış iken beni mi müjdeliyorsunuz? Bana neyi müjdeliyorsunuz?" dedi.

55. "Biz sana gerçeği müjdeledik. Sakın ümitsizlerden olma" dediler.

56. Dedi ki: "Rabbinin rahmetinden, sapıklardan başka kim ümit keser?"

57. İbrahim, "Ey Elçiler! Göreviniz nedir?" dedi.

58. Şöyle dediler: "Şüphesiz biz suçlu bir millete gönderildik.

59, 60. Lût'un ailesi başka (Onlar suçlu değillerdir). Lût'un karısı dışında onların hepsini kurtaracağız. Biz, onun geride kalan-

lardan olmasını takdir ettik.

61, 62. Elçiler (melekler) Lût'un ailesine gelince, Lût onlara, "Gerçekten siz tanınmayan kimselersiniz" dedi.

63. Dediler ki: "Evet, fakat biz sana (kavminin) şüphe etmekte olduğu azabı getirdik."

64. "Biz, sana gerçeği getirdik. Şüphesiz biz doğru söyleyenleriz."

65. "Gecenin bir bölümünde aile fertlerini yola çıkar, sen de arkalarından git. Hiçbiriniz arkaya bakmasın. Emrolunduğunuz yere (doğru) geçin gidin."

66. Ona şu durumu kesin olarak bildirdik: "Sabaha çıkarken onların sonu kesilmiş olacak."

67. Şehir halkı sevinerek geldiler.

68. Lût, dedi ki: "Şüphesiz bunlar benim misafirlerimdir. Sakın beni rezil etmeyin."

69. "Allah'a karşı gelmekten sakının, beni utandırmayın" dedi.

70. Onlar, "Biz seni insanlarla ilgilenmekten men etmemiş miydik" dediler.

71. Lût: "İşte kızlarım. Eğer yapacaksanız (onlarla evlenebilirsiniz)" dedi.[4]

72. (Melekler, Lût'a:) "Ömrüne andolsun ki onlar (şehvetten) gözleri dönmüş hâlde, sarhoşlukları içinde bocalayıp duruyorlar (Bu durumda asla seni dinlemezler)" dediler.

73. Derken güneşin doğuşu sırasında, o korkunç uğultulu ses onları yakalayıverdi.

74. Hemen onların altını üstüne getirdik. Üzerlerine de balçıktan pişirilmiş taşlar yağdırdık.

75. Şüphesiz bunda düşünüp görebilen kimseler için ibretler vardır.

---

4. *Aynı konu için bakınız: Hûd sûresi, âyet, 78 ve ilgili dipnot.*

76. O şehrin kalıntıları hâlâ mevcut olan bir yol üstünde duruyor.

77. Şüphesiz bunda inananlar için bir ibret vardır.

78. "Eyke" halkı da şüphesiz zalim idiler.[5]

79. Onlardan da intikam aldık. İkisi de (Lût kavminin yaşadığı Sodom ile Şu'ayb kavminin yaşadığı Eyke) belirgin bir anayol üzerinde idiler.

80. Andolsun, Hicr halkı da peygamberleri yalanlamıştı.[6]

81. Biz, onlara âyetlerimizi vermiştik de onlardan yüz çevirmişlerdi.

82. Onlar güven içinde dağlardan evler yontuyorlardı.

83. Onları da sabaha çıkarlarken o korkunç uğultulu ses yakalayıverdi.

84. Kazanmakta oldukları şeyler kendilerine bir fayda vermedi.

85. Biz, gökleri, yeri ve her ikisi arasında bulunanları ancak hakka ve hikmete uygun olarak yarattık. Kıyamet günü mutlaka gelecektir. Sen şimdi güzel bir şekilde hoşgörü ile muamele et.

86. Şüphesiz, Rabbin hakkıyla yaratanın (ve her şeyi) bilenin ta kendisidir.

87. Andolsun, biz sana tekrarlanan yedi âyeti[7] ve büyük Kur'an'ı verdik.

88. Kâfirlerden bir kısmını faydalandırdığımız şeylerde sakın gözün kalmasın. Onlara karşı mahzun olma ve mü'minlere

---

5. *Eyke halkı, Hz. Şu'ayb'ın kavmi idi. "Eyke", birbirine girmiş sık ağaçlar demektir. Şu'ayb, kavmi ağaçlık bir bölgede yaşadığı için onlara "Eyke halkı" denmiştir.*

6. *"Hicr" kayalık arazi demektir. Şam ile Hicaz arasındaki bölgenin adıdır. Salih peygamberin gönderildiği Semûd kavmi burada yaşardı. Ayrıca Hûd sûresi, 11/61. ayet ve dipnotuna bakınız.*

7. *Tefsir bilginleri, âyette geçen "tekrarlanan yedi âyet"in, Fâtiha sûresi, yahut Kur'an'ın yedi uzun sûresi olduğunu söylemişlerdir.*

(şefkat) kanadını indir.

89. De ki: "Gerçekten ben, apaçık bir uyarıcıyım."

90. Nitekim biz kendi kitaplarını parçalara ayıranlara da (kitap) indirmiştik.

91. Ki onlar, (bir kısmına inanıp, bir kısmını inkâr ederek) Kur'an'ı da parça parça edenlerdir.

92, 93. Rabbine andolsun, onların hepsine yapmakta olduklarını mutlaka soracağız.

94. Ey Muhammed! Şimdi sen, sana emrolunanı açıkça ortaya koy ve Allah'a ortak koşanlara aldırış etme.

95, 96. Şüphesiz biz, Allah ile beraber başka ilâh edinen alaycılara karşı sana yeteriz. İlerde bilecekler.

97. Andolsun, onların söyledikleri şeylerden dolayı göğsünün daraldığını biliyoruz.

98. O hâlde, Rabbini hamd ile tesbih et (yücelt) ve secde edenlerden ol.

99. Sana ölüm gelinceye kadar Rabbine ibadet et.

